

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/235/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115212443
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5115212443.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstríka a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobkyne K. E. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, A., zastúpenej JUDr. Václavom Jaroščiakom, advokátom so sídlom K. W. XX, U., proti žalovanej Slovenskej republike - Generálnej prokuratúre SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody vo výške 2.605,92 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 18C/139/2015-173 zo dňa 5. mája 2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 18C/139/2015-190 zo dňa 1. júna 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu vo výške 2.598,31 Eur s úrokom z omeškania, **p o t v r d z u j e .**

Vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol, **p o n e c h á v a** rozsudok nedotknutý.

Žalobkyňa **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1) Napadnutým rozsudkom súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu vo výške 2.598,31 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyňu trovy konania vo výške 20,- Eur titulom súdneho poplatku za návrh a vo výške 529,99 Eur titulom trov právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu žalobkyne.

2) Mal za zistené, že voči K. I., právnej predchodkyňi žalobkyne, bolo vznesené obvinenie uznesením ČVS: PPZ-2/BOK-S-I-2008 zo dňa 22.06.2008, proti ktorému podala sťažnosť, avšak uznesením Krajskej prokuratúry v Trnave pod sp. zn. Kv9/08-84 bola zamietnutá ako nedôvodná. Následne uznesením Krajskej prokuratúry Trnava č. Kv 9/08 zo dňa 30.07.2013 bolo trestné stíhanie zastavené po vykonaní rozsiahleho vyšetrovania a dôkladného vyhodnotenia dôkazov. Bolo nepochybne preukázané, že K. I. bola v trestnom konaní zastúpená advokátom JUDr. V. Jaroščiakom, ktorý si voči nej uplatnil trovy právneho zastúpenia, celkovo vo výške 2.605,92 Eur za 9 úkonov právnej pomoci, paušál, cestovné náklady a náhradu za stratu času. Súd vyvodil záver, že žalobkyňu prislúcha právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorú si uplatňuje len vo výške trov právneho zastúpenia. Predsa keby nebolo vznesené obvinenie alebo keby sťažnosť voči vzneseniu obvinenia nebola zamietnutá, tak by jej nevznikli žiadne trovy právneho zastúpenia, žiadna škoda, žiadne náklady, ktoré bola nútená vynaložiť na svoju obranu v takom konaní, ktoré nakoniec bolo zastavené z dôvodu, že je nepochybné, že právna predchodkyňa žalobkyne skutok nespáchala. Nárok žalobkyne považoval za opodstatnený, podmienky pre vznik škody boli splnené, a preto jej priznal škodu, ktorá vznikla jej právnej predchodkyňi v súvislosti so službami advokáta v trestnom konaní takmer v celom rozsahu. Vo zvyšnej časti súd uplatnené trovy ako náhradu škody nepriznal, nakoľko priznanie požadovanej výšky by bolo v rozpore s vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. Žalobkyňa si uplatnila v prevyšujúcej výške trovy konania v rozpore

s platnými právnymi predpismi vzhľadom na výšku DPH v jednotlivých sporných obdobiach. Preto v prevyšujúcej sume súd žalobný návrh zamietol. Výrok o trovách konania sa opiera o § 142 ods. 3 O. s. p. Nakoľko žalobkyňa mala neúspech v pomerne nepatrnej časti, súd jej priznal náhradu trov konania voči žalovanej.

3) Proti tomuto rozsudku podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaná, ktorá navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Mala za to, že súd nesprávne posúdil otázku, ktorý orgán je príslušný v danom prípade konať. Orgánom na to príslušným malo byť Ministerstvo vnútra SR v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. Takýmto spôsobom odňal možnosť konať pred súdom. Takisto sa nesprávne vysporiadal s námietkou miestnej príslušnosti, nakoľko GP SR namietla príslušnosť pri prvom úkone, ktorým bolo vyjadrenie. Namietala dôvodnosť samotného nároku. Uznesenie o vznesení obvinenia nie je nezákonné, a teda ani titul náhrady škody nie je daný. Právna predchodkyňa žalobkyne si svojim konaním trestné stíhanie zavinila sama a akákoľvek náhrada škody by bola preto v rozpore s dobrými mravmi. Namietala aj nesprávne posúdenie veci súdom pokiaľ išlo o výšku úroku z omeškania. Rozhodnutie trpí nedostatočným odôvodnením a vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

4) K podanému odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa. Stotožnila sa so závermi súdu prvej inštancie a navrhla napadnuté rozhodnutie potvrdiť.

5) K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že v celom rozsahu zotrváva na argumentoch a skutočnostiach uvedených v podanom odvolaní.

6) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu vo výške 2.598,31 Eur s úrokom z omeškania, podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol, ponechal rozsudok nedotknutý.

7) Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedla v rámci odvolacieho konania odvolateľka - žalovaná, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

8) Žalobkyňa sa v predmetnom konaní domáhala uhradenia škody, ktorá mala vzniknúť jej právnej predchodkyňi z dôvodu nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia a uznesenia prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ktorá spočívala v nákladoch vynaložených na svoju obhajobu v trestnom konaní prostredníctvom zvoleného obhajcu, keďže trestné stíhanie proti nej bolo neskôr zastavené.

9) Žalobkyňa podala návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím proti pasívne legitimovanému subjektu - Slovenskej republike. V súdnom konaní, a ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, aj v konaní o predbežnom prerokovaní nároku, vyvstala otázka, ktorý orgán je povinný a oprávnený konať v danej veci náhrady škody v mene štátu. Generálna prokuratúra SR sa necítila oprávnená a povinná konať za štát, mala za to, že v mene štátu malo konať Ministerstvo vnútra SR v zmysle § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z.

10) V prípade, ak v konaní o náhradu škody žaloba smeruje proti pasívne legitimovanému subjektu, teda štátu, ak poškodený nesprávne označí orgán oprávnený za štát konať, je tento nedostatok povinný odstrániť sám súd a konať s oprávneným orgánom. Aj odvolací súd mal za to, že v danom prípade je za štát oprávnená a povinná konať Generálna prokuratúra SR (toto oprávnenie a povinnosť jej vyplývajú z ust. § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z.). Nie je správny výklad Generálnej prokuratúry SR k ustanoveniu § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. o tom, kedy za štát koná resp. nekoná Ministerstvo vnútra SR. Za právneho stavu pred novelizáciou ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. Najvyšší súd SR v rozsudku 3Cdo 194/2010 zo dňa 30. 3. 2011 vyslovil právny názor, že vo veci náhrady škody spôsobenej v trestnom konaní v štádiu prípravného konania prichádza ako orgán konajúci v mene štátu do úvahy tak Ministerstvo vnútra SR, ako aj Generálna prokuratúra

SR, pričom z hľadiska určenia, ktorý z nich je v tom ktorom prípade orgánom konajúcim v mene štátu, je rozhodujúce, na ktorom z nich bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a ak žiadosť bola podaná na oboch z nich, je príslušným ten z nich, ktorý vo veci začal konať ako prvý. Zákonom č. 412/ 2012 Z. z. bolo ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b/ zmenené tak, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky koná za štát, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ policajného zboru alebo poverený príslušník policajného zboru a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru alebo povereného príslušníka policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ policajného zboru alebo poverený príslušník policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora. Zo samotného obsahu zmeny právnej úpravy, aj z dôvodovej správy k zákonu č. 412/ 2012 Z. z. vyplýva, že účelom novelizácie bolo precizovať príslušnosť orgánov verejnej moci v súvislosti so zodpovednosťou za nezákonné rozhodnutie a riešiť „kompetenčný spor“ medzi MV SR a GP SR v tých prípadoch, kedy škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní. Podľa novelizovanej právnej úpravy Ministerstvo vnútra koná za štát len v prípade, ak sú kumulatívne splnené podmienky uvedené v § 4 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 514/ 2003 Z. z., teda ak 1. škodu spôsobil vyšetrovateľ PZ alebo poverený príslušník PZ, 2. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ alebo povereného príslušníka PZ a 3. nepodal obžalobu príslušnému súdu. V danom prípade tieto podmienky kumulatívne splnené nie sú, nakoľko prokurátor zamietol sťažnosť právnej predchodkyne žalobkyne proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Možno teda uzavrieť, že v danom prípade nie je dané oprávnenie Ministerstva vnútra SR konať za štát. V súlade s názorovou líniou vyjadrenou vo vyššie uvedenom rozsudku Najvyššieho súdu SR je podľa súdu v predmetnom prípade dané oprávnenie GP SR konať v mene štátu podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/ 2003 Z. z. Prokurátor je oprávnený a povinný vykonávať dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v celom prípravnom konaní.

11) Zákon č. 514/3003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 194/2010). Je teda možné súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že uznesenie o vznesení obvinenia, či rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti proti tomuto uzneseniu nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (ako to konštatuje aj Ústavný súd SR v náleze pod sp. zn. II. ÚS 163/2013). Ako však už bolo uvedené vyššie, zákon č. 514/3003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie, či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej správy. Teda aj keď trestné stíhanie sa v čase, keď bolo vedené, javilo ako zákonné, v súlade s ustálenou judikatúrou ho treba považovať za nezákonné (uplatňuje sa fikcia nezákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania) práve v dôsledku rozhodnutia, ktorým bolo trestné stíhanie zastavené.

12) Ani z podaní strán sporu, ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by si právna predchodkyňa žalobkyne sama zavinila trestné stíhanie. Je evidentné, že bolo voči nej vznesené obvinenie a sťažnosť voči tomuto rozhodnutiu bola zamietnutá, a teda bolo na mieste a v súlade so zákonom, aby sa právna predchodkyňa žalobkyne nechala zastúpiť v trestnom konaní advokátom. Využitie jej práva na právne zastúpenie v trestnom konaní nie je možné chápať ako konanie voči dobrým mravom.

13) Pokiaľ išlo o námietku zaujatosti a výšku úrokov z omeškania, odvolací súd odkazuje na rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré náležitým spôsobom odôvodňuje dané otázky.

14) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalobkyňa mala úspech v odvolacom konaní, má nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).